

PATVIRTINTA

Kybartų lopšelio-darželio „Kregždutė“
direktoriaus 2018 m. gruodžio 21 d.
įsakymu Nr. IV-103

VILKAVIŠKIO R. KYBARTŲ VAIKŲ LOPŠELIS – DARŽELIS „KREGŽDUTĖ“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo tvarka nustato krizių valdymą Kybartų lopšelyje – darželyje „Kregždutė“ (toliau – Darželis), vykdančiame ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas, krizių valdymo Darželyje komandos sudarymą (toliau - Komanda), darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Darželio Vaiko gerovės komisija (toliau - Komisija), Vilkaviškio rajono savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais) krizės Darželyje metu.

2. Krizių valdymo tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Krizės valdymas Darželyje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Komanda, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Darželio bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Darželio vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>), metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“ (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>).

4. Visi pagalbą įvykus krizei Darželyje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą Darželio bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę Darželio bendruomenės dalį (toliau – krizė) – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO KYBARTŲ LOPŠELYJE - DARŽELYJE „KREGŽDUTĖ“ ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą Darželyje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdančių specialistų grupė, kuri sudaryta iš Darželio administracijos, švietimo pagalbos specialisto, pedagogų atstovų, turinčių krizės valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – Darželio Komanda. Darželio Komanda bendradarbiauja Vilkaviškio rajono savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais).

6. Darželio Komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Darželio bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Darželio Komanda sudaryta iš 5 narių. Komandai vadovauja įstaigos vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas (toliau – Mokyklos komandos vadovas). Darželio Komandą sudaro: Mokyklos komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

8. Darželio Komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys Darželio administracijos darbuotojai, mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai. Darželio Komandos sudėtį tvirtina įstaigos vadovas.

9. Darželio Komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (priedas);

9.2. įvykus krizei kartu su Komisija, konsultuojantis su Vilkaviškio rajono savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina Darželio turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoja krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdo krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

10. Darželio Komandos narių funkcijos:

10.1. Mokyklos komandos vadovas:

10.1.1. vadovauja Darželio komandos darbui;

10.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Darželio komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Darželio darbuotojas;

10.1.3. užtikrina, kad Darželio Komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.1.4. rūpinasi, kad Darželio Komandos nariai ir kiti Darželio darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademines valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

10.1.5. inicijuoja Darželio Komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Darželio komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (Darželio komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

10.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Vilkaviškio rajono savivaldybę; prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

10.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Darželio bendruomenei (administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Darželio komandą ir Komisiją;

10.1.9. informuoja Darželio administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Darželio darbuotojams. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Vilkaviškio rajono savivaldybę;

10.1.11. mokinio ir (ar) Darželio darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

10.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Darželio (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, bendrą bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Darželio vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

10.2.2. bendradarbiaudamas su Vilkaviškio rajono savivaldybe organizuoja psichologinės pagalbos Darželio bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Darželio bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Darželio bendruomenės nariams (rengia pokalbius su bendruomenės nariais, konsultuoja bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

10.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujina Darželio Komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Darželio Komandos nariams ir Darželio bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su Komisija, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Vilkaviškio rajono savivaldybe ir Mokyklos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Darželio bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Mokyklos komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja Mokyklos Komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę ugdytinius (jei būtina) ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

10.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Darželio bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Darželio bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

10.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Darželio bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Darželio bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

10.5.3. numato vietą (-as) Darželyje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

10.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

11. Darželio komanda ir Komisija susitaria dėl Krizių valdymo tvarkos 10.1.6– 10.1.7, 10.1.9, 10.1.11, 10.2, 10.3.2, 10.3.4 ir 10.4.1 papunkčiuose nurodytų funkcijų pasiskirstymo, atsižvelgdamos į Darželio vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo 25 punktą.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

KYBARTŲ VAIKŲ LOPŠELIS –DARŽELIS „KREGŽDUTĖ“

(data)

1. Kybartų vaikų lopšelio – darželio „Kregždutė“ bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja Darželio komandos vadovą –

Lina Mačiulienę 8 65055628.

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą.

Rimą Kurtinaitienę 8 65276108.

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Darželio komandos vadovas susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Darželio bendruomenei.

3. Darželio komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Kybartų lopšelio – darželio „Kregždutė“ komandos ir Komisijos posėdį.

Kybartų vaikų lopšelio – darželio „Kregždutė“ komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. **Lina Mačiulienė** – Mokyklos komandos vadovė, **8 65055628**

2. **Lina Kriščiūnienė** – narė, atsakinga už psichologinę pagalbą, **8 68651315.**

3. **Ilona Mikalainienė** – narė, atsakinga už komunikaciją, **8 63724525.**

4. **Rima Kurtinaitienė** – narė, atsakinga už saugumo priemonių organizavimą, **8 65276108**

5. **Rūta Keidošienė** – narė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą, **860205872**

4. Mokyklos komandos vadovas informuoja apie krizę Vilkaviškio rajono savivaldybę.

Įstaigos pavadinimas: **Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjas**

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

Alma Finagėjevienė , 8 342 60087, alma.finagejeviene@vilkaviskis.lt

5. Kybartų vaikų lopšelio – darželio „Kregždutė“ komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus :

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Darželio bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:

.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Kybartų lopšelyje – darželyje „Kregždutė“ resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Vilkaviškio rajono savivaldybę

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

**Vilkaviškio rajono Švietimo pagalbos tarnyba,
8 342 54766, asta.grineviciene@vilkaviskis.lt**

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Darželio bendruomenės grupėms (ugdytiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), įstaigos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas ugdymo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su Komisija, rekomenduotinai konsultuojantis su Vilkaviškio rajono savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito Darželio komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Darželio bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Darželio bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Darželio komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.